Maksujärjestelmät-osasto
JOLA

20.11.2023

SP 2023/367
Asiantuntijapyyntö /
kirjallinen lausunto
Talousvaliokunta

SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

Suomen Pankin kirjallinen asiantuntijalausunto Valtioneuvoston kirjelmään (U 58/2023 vp) eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi euroseteleiden ja -metallirahojen laillisen maksuvälineen asemasta (käteisasetus)

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Suomen Pankilta kirjallisen asiantuntijalausunnon liittyen Valtioneuvoston kirjelmään (U 58/2023 vp) eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi euroseteleiden ja -metallirahojen laillisen maksuvälineen asemasta (käteisasetus). Suomen Pankki tukee Valtioneuvoston kirjelmässä esitettyjä näkökohtia ja pitää komission käteisasetusehdotusta lähtökohtaisesti tarpeellisena.

Suomessa käteisen käyttö maksuvälineenä on vähentynyt. Jotta kuluttajilla säilyy halutessaan mahdollisuus maksaa käteisellä, sekä käteisen saatavuus, talletusmahdollisuus että hyväksyttävyys maksutapana täytyy turvata lainsäädännöllä. Eri euromaat poikkeavat kuitenkin suuresti toisistaan maksutavoiltaan, joten Suomen Pankin näkemyksen mukaan sääntelyn tulisi sallia riittävästi kansallista liikkumavaraa.

Riittävä kansallinen liikkumavara voitaisiin saavuttaa esimerkiksi siten, että poikkeukset käteisen hyväksymispakkoon määriteltäisiin komission ehdotuksessa esitettyjä poikkeuksia laajemmin. Käteisen hyväksymispakosta tulisi pystyä vapautumaan myös turvallisuus- ja kohtuullisuusnäkökohtien perusteella, mikä olisi linjassa EU tuomioistuimen (yhdistetyt asiat C-422/19 ja C-423/19) oikeuskäytännön kanssa. Suomen Pankin näkemyksen mukaan arkielämän kannalta keskeisimmät tuotteet ja palvelut, esimerkiksi ruoka, lääkkeet ja polttoaineet, tulee kuitenkin pystyä maksamaan käteisellä.

Suomen Pankki jakaa Valtioneuvoston huolen siitä, että komissiolle ei tulisi siirtää 9 artiklan 5 kohdan mukaista toimivaltaa määrätä täytäntöönpanosäädöksin yksittäisiä jäsenvaltioita velvoittavista toimenpiteistä. Jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella täytyy olla valta päättää mahdollisista sanktioista tai muista tarvittavista toimenpiteistä.

Maksujärjestelmät-osasto

20.11.2023

SP 2023/367
Asiantuntijapyyntö / kirjallinen lausunto
Talousvaliokunta

SP/FIVA-EI RAJOITETTU

Julkinen

SUOMEN PANKKI

Heikkinen Päivi 912372813

Digitally signed by Heikkinen Päivi 912372813
Date: 2023.11.22 08:43:08 +02'00'

Päivi Heikkinen
Osastopäällikkö

Juha Sarin
Juristi